

Nemzeti Közzolgálati Egyetem Nyelvvizsgaközpont II–IV. feladat megoldására rendelkezésre álló idő: 210 perc	ARMA NYELVVIZSAGRENDSZER SZLOVÁK NYELV FELSŐFOK MINTAFELADAT
---	---

III. SZÖVEGÉRTÉS

Elérhető pontszám: 20 pont

Olvassa el az alábbi szöveget és válaszoljon magyarul a szöveget követő kérdésekre.
(Szótár használható.)

Čo má krídla, všetko letí: Drony prichádzajú

Hovorí sa o nich čoraz častejšie a dostupné sú dokonca relatívne lacné miniatúrne modely, ktoré slúžia na zábavu, ale užitočné môžu byť aj pri získavaní atraktívnych záberov. Oveľa častejšie, hoci v utajenom režime, ich používajú armády v špionážnych, aj v bojových akciách. Reč je o bezpilotných lietadlách, v anglicky hovoriacich krajinách označovaných skratkou UAV (unmanned aerial vehicle), pre ktoré sa vžilo pomenovanie drony.

Mnohí si bezpilotné lietadlá stotožňujú s obrazom útočiacich dronov Predator, ktoré americká armáda nasadila v Iraku, v Afganistane a určite aj v iných konfliktoch. Hoci sú tieto lietadlá vybavené sofistikovanými navigačnými a monitorovacími systémami, nejde o úplne autonómne stroje. Ich zbrane na diaľku ovláda operátor, ktorý je často stovky, alebo aj tisícky kilometrov vzdialený.

Používanie bezpilotných lietajúcich strojov má však v armáde dlhoročnú tradíciu a to aj v bývalom sovietskom bloku. Už v časoch studenej vojny sa údajne používali riadené strely, ktoré v malej výške mimo dosah radarov narušovali vzdušný priestor znepriatelenej krajiny a po vykonaní snímkovania strategických lokalít blízko hranice sa dokázali vrátiť. Dali sa identifikovať len vizuálne, ale kvôli vysokej rýchlosti boli vzdušnou obranou prakticky nezničiteľné. S dnešnými dronmi však mali tieto špionážne rakety len málo spoločného.

Vojenské drony môžu mať na palube okrem presných navigačných systémov na báze satelitných systémov, akým je GPS, súbor systémov elektronického monitoringu, prípadne špionáže.

Už dávno prekročili kategóriu čisto špionážnych prostriedkov, často nesú zbraňový arzenál od guľometov po riadené strely.

Hoci sa dnes vojenské drony nezaobídu bez pokynov z operačného centra, neznamená to, že sa to v budúcnosti nezmení. Armádny vývoj pracuje na vojenských autonómnych robotoch v alternatívach pre použitie na zemi, vo vode, aj vo vzduchu. Možno sa objavia skôr, než sme sa obávali.

Ruská armáda chce údajne už čoskoro vybaviť miniatúrny robotický tank Tajfun-M, určený na ochranu strategických raketových zariadení, autonómnym rozhodovaním. Samohybný pásový robot s hmotnosťou 900 kg má podobnú výbavu ako vyvíjané automobily s autopilotom - kameru, laserový diaľkomer (ale aj zameriavač) a radar, navyše je však vyzbrojený guľometom. Ostáva dúfať, že ruská generalita vie, čo robí, lebo v prípade zlyhania systému je priateľská paľba rovnako smrtiaca, ako tá nepriateľská.

III. SZÖVEGÉRTÉS

Elérhető pontszám: 20 pont

Kérdések:

- 1) Mire használják leginkább a drónokat a titkos műveletekben? (3 pont)**

- 2) Milyen berendezésekkel vannak ezek a pilóta nélküli gépek felszerelve? (3 pont)**

- 3) Mire voltak alkalmasak a hidegháborúban az irányított lövedékek? (5 pont)**

- 4) Milyen fegyverarzenált képesek szállítani a katonai drónok? (3 pont)**

- 5) Min dolgozik a katonai fejlesztés? (3 pont)**

- 6) Mire akarja használni az orosz hadsereg az új Tajfun-M-et? (3 pont)**

III. SZÖVEGÉRTÉS

Elérhető pontszám: 20 pont

MINTAMEGOLDÁS

- 1) Mire használják leginkább a drónokat a titkos műveletekben? (3 pont)**
A hadsereg kém- (felderítő) és harci tevékenységeire (3).
- 2) Milyen berendezésekkel vannak ezek a pilóta nélküli gépek felszerelve? (3 pont)**
Intelligens navigációs és megfigyelő rendszerekkel/berendezésekkel (3).
- 3) Mire voltak alkalmasak a hidegháborúban az irányított lövedékek? (5 pont)**
Kis magasságban (1), a radar hatósugarán kívül (1) megsértették az ellenséges ország légterét (1) és a stratégiai területek feltérképezése után (1) képesek voltak kis időn belül visszatérni a határ túloldalára (1).
- 4) Milyen fegyverarzenált képesek szállítani a katonai drónok? (3 pont)**
Géppuskáktól az irányított lövedékekig (3).
- 5) Min dolgozik a katonai fejlesztés? (3 pont)**
Önálló katonai robotokon (1), amelyek képesek földi, vízi és légi használatra (2).
- 6) Mire akarja használni az orosz hadsereg az új Tajfun-M-et? (3 pont)**
Önálló döntésre képes (1) stratégiai (1) rakétavédelemre (1).